

Til lovforslag nr. L 155. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 7. maj 1997

Betænkning

over

Forslag til lov om seniorydelse

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af udvalgets spørgsmål og arbejdsministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget to skriftlige henvendelser fra De Samvirkende Invalideorganisationer og Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede.

Det fremgår af overgangsbestemmelsen i lovforslagets § 17, stk. 2, at der skal efterbetales medlemskontingent (statsbidraget) for en eventuelt manglende periode, der er nødvendig for at opfylde krav til medlemsancienniteten for at opnå seniorydelse. Nærmere regler om anvendelse af denne bestemmelse fastsættes af direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen. Det skønnes, at kun få personer vil blive berørt af bestemmelsen.

Arbejdsministeren har over for udvalget tilkendegivet, at hun er indstillet på at udforme en lempelig efterbetalingsordning i form af den tidsmæssige udstrækning af efterbetalingsperioden i de situationer, hvor personer ved overgangen til en 50/50-stilling efter det fyldte 50. år har meldt sig ud af arbejdsløshedskassen.

Der er af arbejdsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Venstres og Det Konservative Folkeparties medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget) betragter lovforslaget som en forbedring af forholdene for en lille gruppe af mennesker og havde gerne set, at flere kunne være blevet omfattet af ordningen.

F.eks. synes mindretallet, at det er en mangel, at lovforslaget kun dækker personer, der på overgangstidspunktet er i en 50/50-ordning og ikke personer, der har været i en 50/50-ordning, men som nu er i ordinær beskæftigelse eller er arbejdsløse. Denne afgrænsning vil rumme et negativt incitament for personer i 50/50-ordninger til at overtage et ordinært job, der kan bestrides med den pågældendes fysiske/psykiske handicap. Det kan også blive et problem for mennesker, der har et større handicap, og som derfor ikke er kommet ind på arbejdsmarkedet i tide til at opfylde de formelle betingelser via medlemskab af en arbejdsløshedskasse.

Mindretallet ønsker samtidig at understrege vigtigheden af arbejdsministerens tilkendegivelser om lempelige overgangsordninger for mennesker, der i god tro ikke har opretholdt deres medlemskab af en arbejdsløshedskasse, da de gik ind i en 50/50-ordning.

Et andet mindretal inden for flertallet (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) bemærker, at Fremskridtspartiets principielt er imod efterlønsordningen, men til gengæld mener, at personer, som ikke længere kan være 100 pct. med på arbejdsmarkedet, skal have mulighed for at trække sig helt eller delvis tilbage før pensionsalderen.

Seniorydelsen er netop en ordning, som er målrettet mod personer, som ikke kan være

100 pct. med på arbejdsmarkedet og derfor skal have en mulighed for at trække sig tilbage.

Et *mindretal* (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet bemærker, at der i skånejobudvalget var enighed om, at dagpengere og ret til efterløn til 50/50-personer ville bryde med de basale principper i arbejdsløshedsforsikrings-systemet, nemlig at det er en betingelse for ret til dagpenge og efterløn, at medlemmet står til rådighed for det ordinære arbejdsmarked og opfylder et beskæftigelseskrav ved udstøttet arbejde.

Forslag til lov om seniorydelse er en efterlønsordning, som bryder med de basale principper på området. Lovforslaget indebærer, at der knyttes en tilbagetrækningsydelse til stillinger med offentlige tilskud. Det vil betyde, at 50/50-job stilles bedre end aftalebaserede skånejob, der er oprettet efter de sociale kapitler i overenskomsterne, som ikke giver ret til en seniorydelse. Det kunne betyde et øget udgifts-pres til offentligt støttede skånejob, som vil blive prioriteret højere end de aftalebaserede skå-

nejob. Lovforslaget vil ligeledes skabe det problem, at mange andre grupper, der ikke opfylder de almindelige betingelser i arbejdsløshedsforsikringsloven, vil presse på for at få lavet tilsvarende særordninger.

Ændringsforslag

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af V og KF):

Til § 14

1) I *stk. 2* indsættes efter »(medlemsbidrag),«: »§ 85 d (bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension),«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget skal sikre, at personer, der modtager seniorydelse, får mulighed for på frivillig basis at tilslutte sig Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP-ordningen) på lige fod med medlemmer af arbejdsløsheds-kasser for lønmodtagere, som modtager overgangsydelse, efterløn eller delefterløn.

Jan Petersen (S) fmd. Ole Vagn Christensen (S) Poul Erik Dyrhund (S) Lone Møller (S)

Jens Peter Vernersen (S) Aage Frandsen (SF) nfmd. Vibeke Peschardt (RV)

Jette Gottlieb (EL) Addi Andersen (CD) Helge Sander (V) Charlotte Antonsen (V)

Flemming Oppfeldt (V) Ulla Tørnæs (V) Bendt Bendtsen (KF) Frank Dahlgaard (KF)

Brian Mikkelsen (KF) Tom Behnke (FP)

Dansk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag*Spørgsmål nr. 2:*

Kan ministeren bekræfte, at tilbagetrækningsydelsen også i fremtiden vil blive finansieret af staten med delvis kompensation fra kommunerne efter DUT-princippet, og at man ikke efterfølgende overfører finansieringen til arbejdsmarkedsfonde?

Svar:

Det fremgår af lovforslaget, at staten refun-

derer arbejdsløshedskassernes udgifter til seniorydelsen.

Endvidere fremgår det af bemærkningerne under *Kommunaløkonomiske konsekvenser*, at kommunernes besparelser til denne persongruppe skal indgå i de kommende DUT-forhandlinger.

Jeg kan bekræfte, at der ikke har været overvejelser om anden finansieringsform for seniorydelsen.